

TÜRKİYE'DE OFTALMOLOJİ EĞİTİMİNİN DÜNÜ VE BUGÜNÜ

Prof.Dr. Günhan ERBAKAN (*)

Ülkemizde Göz Hastalıkları eğitimini değişik boyutlarda incelemek yerinde olacaktır.

Bir Göz Hastalıkları Uzmanı diplomasını alıncaya kendisini yeterli hissetmekte midir? Gerçekten de yeterli derecede yetişmiş midir? Bu sualleri onlara ve bir eğiticiler kendimize sorarsak ikisinin de cevabı çok iç açıcı değildir.

Ülkemizde Göz Hastalıkları Uzmanlık Öğrenciliğinde eğitim; 1, Üniversitelerde, 2, Sağlık Bakanlığı Eğitim Hastanelerinde yapısal olarak farklılıklar gösteren, üstelik farklı Bakanlıklara bağlı kurumlarda verilmektedir.

Üniversitelerde; Uzmanlık Öğrencileri açısından teorik eğitimin yeterli hatta boğucu olmasına karşın pratik eğitim, alınan cevapalara göre çok yetersiz olarak nitelendirilmektedir.

Öğretim Üyeleri açısından bakılacak olursa da başvuran hasta sayısının azalmasına bağlı pratik eğitim gerçekten yetersiz olsa da tüm dünyada bu gerçek vardır ve birçok nedenden dolayı diğer ülkelerde pratik eğitim daha da yetersizdir. Hatta öylesine ki; uzman olup çalışmaya başlamadan cerrahi eğitim verilmemektedir.

Eğitim sırasında meydana gelebilecek tıbbi hatalara karşı kanuni sorumlulukların artması, hasta haklarının gündemde olması en önemli etken olarak kabul edilmektedir.

Bizim ülkemizde, Asya ve Afrika ülkelerinde ise bu konu daha henüz yeterli kadar gündemde değildir.

Devlet Eğitim Hastanelerinde ise teorik eğitim yeteri kadar verilememektedir, zira Sağlık Bakanlığı da bu konuda istekli değildir.

Sağlık Bakanlığının arzusu tüm başvuran hastaların bakılabilmesi ve isteklerine cevap verilmesidir. Hastaların bakılamama şikayeti olmamalıdır! Bunun için de eğitim ile vakit harcanmamalı, bu hastanelerin kuruluş nedenine bağlı olarak hasta bakılmalıdır.

Gerçekte Üniversiteler eğitim için ve Devlet Hastaneleri de hasta bakmak için kurulmuş ünitelerdir. Eğitim, hasta bakılma sayısını yani hastalara ilgiyi azalttığından dolayı bu hastaneler Bakanlığın isteklerini tam olarak yerine getirememektedirler ve bu konuda Klinik Şeflerine Baştabiblerden baskı vardır.

Diğer yandan Devlet Hastaneleri çok fazla sayıda hastanın bakılmak üzere başvurduğu merkezler olduğundan pratik eğitim için de çok fazla olanak ortaya çıkmaktadır.

Buradan çıkarılacak sonuçlara göre; teorik eğitim Üniversitelerde, pratik eğitim Sağlık Bakanlığı Eğitim Hastanelerinde entegre bir şekilde yapılamaz mı?

Türkiyede bu eğitimlerin verilisinde de bir karmaşa vardır.

Doçentlik, Profesörlük nedir? Lugat manasında, yüksek öğretim kurumlarında ders vermek için hazırlanmış öğretmenlerdir.

(*) Serbest Göz Hekimi, Ege Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi

Bu eğitimlik belgesini alabilmek için de, belli sene uzmanlık yapmak, araştırma yapmayı ve ders anlatmayı öğrenmek ve bu konulardan sınava girerek eğitimlik hakkını elde etmek gerekmektedir.

İyi bir Göz Hekimi olmak başka, eğitimci olmak başkadır.

Oysa ülkemizde eğitimlik belgesi olmayan kişiler de eğitim ve sonucunda da sınav yapabilmektedir.

Eğer kişiler iyi eğitici iseler niye bu eğitimlik ünvanları verilmemektedir? Veya o zaman bu ünvanlara ne gerek vardır? Neden kişiler bu ünvanları almak için senelerce uğraşmaktadırlar?

Sağlık Bakanlığının verdiği Uzmanlık belgelerinde kişiler ".....uzmanlık dalında bir kliniği müstakilen idare eder....." denmekte, ancak "..... eğitim verebilir....." denmemektedir. Sonuç olarak Uzmanlık belgeleri eğitim vermek için yeterli belge değildir.

Dünyada bazı ülkelerde uzmanlar eğitim de

vermektedirler ancak bu kişilere eğitim verdikleri sürede Profesör, yani eğitimci ünvanı verilmektedir (A.B.D.) ve bunlar ilan sonucunda başvuran adaylar arasından seçilerek bu ünvanı kullanacağı görevde özel olarak gelmektedirler, işleri sona erdiğinde de bu ünvanı kullanamamaktadırlar.

Üniversitelerde ise eğitimci vakitlerinin büyük kısmını prim çalışması yaparak kendilerine ayırmaktadırlar, ancak bu; yaşayabilmek için gereklidir de.....

Eğitim uzman seviyesinde sürmektedir. Oysa gerçek yaşam koşulları mali açıdan da sağlanabilse eğitimin kalitesi kesinlikle artacaktır.

Sonuçta; kaliteli eğitim için ülkemizde kesinlikle yeni bir yapılanma gerekmektedir.

Tıp Fakülteleri ile Devlet Eğitim Hastaneleri bir bütün halinde çalışmalı; pratik, teorik ve cerrahi eğitim ayrılmalı, pratik cerrahi eğitim için Devlet Eğitim Hastanelerinin olanaklarından yararlanılmalıdır. Sınavlar Öğretim Elemanları tarafından tek elden yürütülmelidir.